24-мĕш çул тухать. Хакĕ 15 пус.

1941
ДЕКАБРЬ
27
ШАМАТКУН
306(6021) №

Чăваш Коммуни

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ.

Чăваш АССР Верховный Совет Президиумĕн

УКАЗĔ

Строительствăра ĕçлекенсене Чăваш АССР Верховный Совет Президиумĕн Хисеплĕ грамотине парса наградăласси çинчен

Строительствăра активлăн ĕçлесе уйрăмăнах палăрнă çак колхозниксене, инженерно-техническя работниксене, совет тата парти работникĕсене Чăваш АССР Верховный Совет Президиумĕн Хисеплĕ грамотине парса наградăлас:

Элĕк районĕ тăрăх

1. Степанида Евдокимовна **Евдокимовăна** — çĕр чавакана, Пиçенер ялсоветĕнчи Калинин ячĕпе тăракан колхоз колхозницине.

2. Авраам Иванович **Иванова** — çĕр чавакана, Пиçенер ялсоветĕнчи Комсомолăн IX-мĕш съезчĕ ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

3. Антонина Ивановна **Красновăна** — десятник-практикантăна, Шупашкарти Стройтехникум студенткине.

4. Степан Петрович **Петрова** — бригадира, Элĕкри çу завочĕн директорне.

5. Константин Степанович **Соловьева** — прораба, ВЛКСМ Элĕк райкомĕн секретарьне.

6. Иван Яковлевич **Яковлева** — çĕр чавакана, Элĕк ялсоветĕнчи Октябрĕн XIV-мĕш çулĕ ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

Йĕпреç районĕ тăрăх

7. Татьяна Алексеевна **Ивановăна** — çĕр чавакана, Тойси ялсоветĕнчи «Молния» колхоз колхозницине.

8. Алексей Николаевич **Москова** — ĕçсен организаторне, Савкински ялсоветĕнчи «Красный урожай» колхоз председательне.

9. Александр Яковлевич **Яковлева** — бригадира, Çĕнĕ Чураш ялсоветĕнчи «Ударник» колхоз бригадирне.

Комсомольски район тăрăх

10. Клавдия Тимофеевна **Арсентьевăна** — çĕр чавакана, Чичкански ялсоветĕнчи «Заветы Ильича» колхоз колхозницине.

11. Илья Евграфович **Евграфова** — çĕр чавакана, Нĕркеч ялсоветĕнчи Шмидт ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

12. Анастасия Михайловна **Карасевăна** — çĕр чавакана, Кивĕ Выçлă ялсоветĕнчи Сталин ячĕпе тăракан колхоз колхозницине.

13. Елизавета Семеновна **Кирилловăна** — çĕр чавакана, Кивĕ Выçлă ялсоветĕнчи Сталин ячĕпе тăракан колхоз колхозницине.

14. Нина Николаевна **Михайловăна** — çĕр чавакана, Çĕнĕ Чуллă ялсоветĕнчи «Культура» колхоз колхозницине.

15. Анастасия Николаевна **Наумовăна** — çĕр чавакана, Çĕнĕ Мăрат ялсоветĕнчи «Мурат» колхоз колхозницине.

16. Мария Васильевна **Потаповăна** — çĕр чавакана, Комсомольски ялсоветĕнчи «Большевик» колхоз колхозницине.

17. Егор Николаевич **Петухова** — çĕр чавакана, Асански ялсоветĕнчи «Двигатель революции» колхоз колхозникне.

18. Ульяна Архиповна **Степановăна** — çĕр чавакана, Çĕнĕ Мăрат ялсоветĕнчи Чапаев ячĕпе тăракан колхоз колхозницине.

19. Мефодий Константинович **Соловьева** — çĕр чавакана, Хирти Сĕнтĕр ялсоветĕнчи «Коммунар» колхоз колхозникне.

20. Александр Андреевич **Терентьева** — çĕр чавакана, Çĕнĕ Чуллă ялсоветĕнчи «Культура» колхоз колхозникне.

Канаш районĕ тăрăх

21. Иван Алексеевич **Алексеева** — лавăçа, Карăклă ялсоветĕнчи Крупская ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

22. Прокопий Васильевич **Васильева** — лавăçа, Янкăлчă ялсоветĕнчи «Коммунар» колхоз колхозникне.

23. Ксения Гавриловна **Гавриловăна** — çĕр чавакана, Енĕш Ахпӳрт ялсоветĕнчи «Красный путиловец» колхоз колхозницине.

24. Семен Григорьевич **Григорьева** — десятника, «Сортсемовощăн» районри конторин аслă агрономне.

25. Федор Филиппович **Елагина** — звено бригадирне, Янкăлчă ялсоветĕнчи Каганович ячĕпе тăракан колхоз звеньевойне.

26. Мирон Ильич **Ильина** — колхоз бригадин бригадирне, Ачакасси ялсоветĕнчи «Красная Армия» колхоз фермин заведующине.

27. Григорий Тимофеевич **Тимофеева** — колхоз бригадин бригадирне, Шаккăл ялсоветĕнчи «Искра» колхоз бригадирне.

28. Василий Семенович **Семенова** — бригадира, Канашри вагонсем юсакан завод слесарьне.

29. Александр Федорович **Федорова** — бригадира, Ямашкасси ялсоветĕнчи Доронин ячĕпе тăракан колхоз бригадирне.

30. Александра Нестеровна **Филипповăна** — çĕр чавакана, Канаш хулинчи килхуçи хĕрарăмне.

Кувакино районĕ тăрăх

31. Иван Игнатьевич **Вахатова** — çĕр чавакана, Турдаково ялсоветĕнчи «Красный Октябрь» колхоз колхозникне.

32. Федор Николаевич **Горькова** — платнике, Любимово ялсоветĕнчи «Путь Ильича» колхоз колхозникне.

33. Петр Степанович **Дунина** — платниксен бригадин бригадирне, Сурско-Майданово ялсоветĕнчи «Ударник» колхоз колхозникне.

34. Иван Сергеевич **Комарова** — çĕр чавакана, Кладбищери радиоузел радистне.

35. Иван Васильевич **Карташова** — çĕр чавакана, Сутяжнино ялсоветĕнчи «К свету» колхоз колхозникне.

36. Иван Степанович **Корнишина** — платниксен бригадин бригадирне, Турдаково ялсоветĕнчи «Красный Октябрь» колхоз бригадирне.

37. Наталия Ивановна **Логиновăна** — çĕр чавакана, Сурско-Майданово ялсоветĕнчи «Ударник» колхоз колхозницине.

38. Димитрий Фадеевич **Морковника** — çĕр чавакансен звеньевойне, Сурско-Майданово ялсоветĕнчи «1-ое Мая» колхоз колхозникне.

39. Иван Андреевич **Рысина** — платниксен бригадин бригадирне, Кувакино ялсоветĕнчи «Пролетарий» колхоз колхозникне.

40. Анна Гавриловна **Синяковăна** — çĕр чавакана, Сыросино ялсоветĕнчи «Красный партизан» колхоз колхозницине.

41. Евдокия Степановна **Якухинăна** — çĕр чавакана, Кувакино ялсоветĕнчи «Пролетарий» колхоз колхозницине.

Куславкка районĕ тăрăх

42. Алексей Исакович **Алексеева** — çĕр чавакана, Пăрмас ялсоветĕнчи Тельман ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

43. Хрисанф Афанасьевич **Афанасьева** — çĕр чавакансен бригадирне, Чашлама ялсоветĕнчи «Ударник» колхоз колхозникне.

44. Валентина Ивановна **Матвеевăна** — çĕр чавакана, Семенчино ялсоветĕнчи «Красная заря» колхоз колхозницине.

45. Николай Степанович **Сотникова** — çĕр чавакана, Карач вăтам шкулĕнчи 10-мĕш класра вĕренекене.

46. Халил Сафкевич **Сагиева** — çĕр чавакана, Альменево ялсоветĕнчи «Кзыл куч» колхоз колхозникне.

47. Иван Петрович **Тимофеева** — çĕр чавакана, Çăкалăх ялсоветĕнчи «Трактор» колхоз колхозникне.

48. Емельян Алексеевич **Чернова** — бригадира, Картлуй ялсоветĕнчи «Динамо» колхоз колхозникне.

Октябрьски район тăрăх

49. Никита Андреевич **Андреева** — бригадира, Хуракасси ялсоветĕнчи «Большевик» колхоз колхозникне.

50. Варвара Корниловна **Корниловăна** — çĕр чавакана, Пĕрремĕш Чураш ялсоветĕнчи «Звезда» колхоз бригадирне.

51. Роман Никифорович **Никифорова** — çĕр чавакана, Иккĕмĕш Чураш ялсоветĕнчи «Новый быт» колхоз колхозникне.

52. Андрей Федорович **Печникова** — бригадира, Кивĕ Акташ ялсоветĕнчи «Красный Октябрь» колхоз колхозникне.

Пăрачкав районĕ тăрăх

53. Андрей Николаевич **Антонова** — çĕр чавакана, Антипински ялсоветĕнчи «Путь к социализму» колхоз колхозникне.

54. Яков Иванович **Бренчагова** — каменщиксен звеноводне, Бахмутово ялсоветĕнчи Калинин ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

55. Иван Григорьевич **Базанова** — çĕр чавакансен бригадирне, Пăрачкав ялсоветĕнчи «Передовик» колхоз колхозникне.

56. Иван Федорович **Воронина** — çĕр чавакансен бригадирне, Етĕрнери çу завочĕн вăрман участокĕнчи бухгалтера.

57. Иван Петрович **Вилкова** — çĕр чавакансен бригадирне, Анастасовски Пĕрремĕш ялсоветĕнчи «Новый путь» колхоз колхозникне.

58. Александр Степанович **Готовцева** — çĕр чавакана, Пăрачкав ялсоветĕнчи «Передовик» колхоз колхозникне.

59. Екатерина Ивановна **Глотовăна** — çĕр чавакана, Семеновски ялсоветĕнчи «Большевик» колхоз колхозницине.

60. Надежда Павловна **Дробининăна** — çĕр чавакана, Семеновски ялсоветĕнчи «Большевик» колхоз колхозницине.

61. Павел Степанович **Елина** — çĕр чавакана, Гартовски ялсоветĕнчи «Красный восход» колхоз колхозникне.

62. Василий Димитриевич **Игнатьева** — каменщиксен бригадирне, Анастасовски Иккĕмĕш ялсоветĕнчи Молотов ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

63. Сергей Иванович **Краснова** — çĕр чавакансен бригадирне, Никулински ялсоветĕнчи «Луч» колхоз колхозникне.

64. Мария Николаевна **Кормилицынăна** — çĕр чавакана, Анастасовски Пĕрремĕш ялсоветĕнчи Максим Горький ячĕпе тăракан колхоз колхозницине.

65. Алексей Александрович **Ларина** — платнике, Анастасовски Пĕрремĕш ялсоветĕнчи Анастасово ялĕнчи вăтам хресчене-единоличнике.

66. Михаил Васильевич **Миронова** — бригадира, Бахмутово ялсоветĕнчи Калинин ячĕпе тăракан колхоз колхозникне.

67. Петр Иванович **Пастырева** — платнике, Антипински ялсоветĕнчи «Путь к социализму» колхоз колхозникне.

68. Галина Петровна **Павленкона** — çĕр чавакана, районри «За большевистские темпы» хаçатăн редакци секретарьне.

69. Анастасия Тимофеевна **Соколовăна** — çĕр чавакана, Шадрихински ялсоветĕнчи «Победа» колхоз колхозницине.

70. Василий Трофимович **Турковскине** — политрука, ВКП(б) Пăрачкав райкомĕн инструкторне.

71. Иван Степанович **Устинова** — çĕр чавакансен бригадин бригадирне, Анастасовски Пĕрремĕш ялсоветĕн председательне.

72. Семен Петрович **Яшанина** — çĕр чавакана, Никулински ялсоветĕнчи «Красная степь» колхоз колхозникне.

Сĕнтĕр районĕ тăрăх

73. Василий Васильевич **Быкова** — çĕр чавакана, Атапай ялсоветĕнчи «Красное знамя» колхоз тимĕрçине.

74. Евдокия Павловна **Бычковăна** — çĕр чавакана, Калайкасси ялсоветĕнчи «Гигант» колхоз колхозницине.

75. Михаил Петрович **Голубева** — çĕр чавакана, Оринино ялсоветĕнчи «Восток» колхоз колхозникне.

76. Мария Григорьевна **Григорьевăна** — бригадира, Çатракасси ялсоветĕнчи «Малалла» колхоз бригадирне.

77. Сергей Григорьевич **Григорьева** — çĕр чавакана, Çатракасси ялсоветĕнчи «Малалла» колхоз колхозникне.

78. Ольга Филипповна **Осиповăна** — çĕр чавакана, Çатракасси ялсоветĕнчи «Малалла» колхоз колхозницине.

79. Федор Иванович **Олангина** — бригадира, Моникасси ялсоветĕнчи «Колос» колхоз счетоводне.

80. Николай Петрович **Салдакеева** — çĕр чавакана, Юнга ялсоветĕнчи «Çĕнĕ Юнга» колхоз колхозникне.

81. Сусанна Федоровна **Яковлевăна** — çĕр чавакана, Кĕçĕн Карачкино ялсоветĕнчи «Новый путь» колхозăн сĕт-çу ферминчи телятницăна.

82 Мария Никифоровна **Хозиковăна** — çĕр чавакана, Ярославка ялсоветĕнчи «Первая борозда» колхоз колхозницине.

Чăваш АССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ З. АНДРЕЕВА.

Чăваш АССР Верховный Совет Президиум Секретарĕн ĕçĕсене тăваканĕ А. ИЗМАЙЛОВ.

Шупашкар хули,
1941 çулти декабрĕн 26-мĕш.

ЮЛАШКИ СЕХЕТРЕ

Хĕвеланăç фронтĕнчи войскăсем декабрĕн 21-мĕшпе 25-мĕш хушшинче тытса илнĕ трофейăсем

Хĕвеланăç фронтĕнчи войскăсем декабрĕн 21-мĕшпе 25-мĕш хушшинче противникран çакнашкал трофейăсем тытса илнĕ: 33 танк, 2 самолет, 126 оруди, 36 миномет, 174 пулемет, 293 автомат, 1123 автомашина, 169 мотоцикл, 1552 велосипед, 625 лаша, 5 радиостанци.

Тăшманăн боеприпасĕсем тиенĕ 170 лавне пĕтерсе тăкнă. Противникăн 13-мĕш армейски корпусĕн тата 268-мĕш пехотнăй дивизин штабĕсене çапса аркатнă. Интендантствăн пысăк склачĕсене тата боеприпассен склачĕсене тытса илнĕ. Штабсенче усраннă нимĕç орденĕсене, укçа-тенкĕпе документсене нумай тытса илнĕ.

Декабрĕн 21-мĕшпе 25-мĕш хушшинче нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсене 10.220 çынна вĕлерсе пĕтернĕ.

Трофейăсемпе вилнисен шучĕсем çинчен калакан çак сведенисем пачах та тулли мар, мĕншĕн тесен çын вилнисемпе хĕçпăшалсем нумайĕшĕсем юр айне пулса юлнă.

СОВИНФОРМБЮРО.

Совет Информаци Бюровĕнчен

Декабрĕн 25-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерӳ

Декабрĕн 25-мĕшĕнче пирĕн войскăсем противника хирĕç пур фронтсенче те çапăçнă. Хĕвеланăç, Калинин тата Кăнтăр-Хĕвеланăç фрончĕсенчи чылай участоксенче пирĕн войскăсем, противника хирĕç çапăçса, малалла куçса пынă тата халăх пурăнакан чылай пунктсене йышăнса илнĕ.

Декабрĕн 24-мĕшĕнче нимĕçсен 34 самолетне пĕтерсе тăкнă. Пирĕн 11 самолет пĕтнĕ.

* * *

Декабрĕн 24-мĕшĕнче пирĕн авиацийĕсем нимĕçсен 12 танкне, 4 бронемашинине, войскăсемпе груэсем турттарса пыракан 446 автомашинине, 11 полевой орудине прислугипе пĕрле, 4 зенитнăй орудине, зенитнăй пулеметсен 9 точкине, боеприпассем турттарса пыракан лавĕсене 135 ытла, горючи тултарнă 3 автоцистернинчен кая мар пĕтерсе тăкнă, боеприпассен складне взрыв туса сирпĕтнĕ, 3 вырăнта чугунçул линине пăсса тăкнă тата противник пехотин 3 полкне тата кавалери эскадронне сапаласа янă.

* * *

Хĕвеланăç фронтĕнчи участоксенчен пĕринче кĕрешекен Коротков юлташăн чаçĕ нимĕçсен 206-мĕш пехотнăй полкĕн штабне аркатса тăкнă тата боеприпассен пысăк склачĕсене, 270 автомашинине, 15 орудине, 22 мотоциклне, 50 велосипедне тытса илнĕ. Фронтăн тепĕр участокĕнче кĕрешекен пирĕн боецсем, противника хирĕç хаярран çапăçса, тăшманăн 12 автомашинине, 2 орудине, 8 минометне тата нимĕçсен 487-мĕш пехотнăй полкĕн 2 ялавне тытса илнĕ.

* * *

Ю. ялĕнчи чиркĕве пытанса кĕрсе ларнă тăшманăн автоматчикĕсемпе пулеметчикĕсем вăйлăн персе тăни пирĕн подразделение малалла куçса пыма чăрмантарса тăнă. Политрук Рагулин юлташ боецсен группипе пĕрле кайса, чиркӳ патне çитнĕ те гранатăсем ывăтса тата пулеметсенчен персе унта пытанса ларнă 52 нимĕçе пурне те пĕтерсе тăкнă.

* * *

Нимĕç салтакĕсем тылран илекен çырусенче хуйхăллă та шикленӳллĕ шухăш-кăмăлсем питех те палăрса тăраççĕ. Георг Ансельд салтакăн амăшĕ çапла çырать: «Хĕвелтухăçĕнче пирĕн нисен ĕçĕсем начар тăни çинчен кунта пурте калаçаççĕ. Çакă вăл чăтма çук хăрушă вăрçă. Эсĕ пирĕн патăрта вăрçă çинчен мĕн калаçаççĕ тесе ыйтатăн. Ун çинчен эпĕ каласа пама пултаратăп: çак вăрçă вăл чи телейсĕр вăрçă». Иоганнс Шнейдер хăйĕн тусĕ пулнă Гюнфер ефрейтортан: «Кунта, пирĕн патăрта, сирĕн çав тери пысăк çухатусем пулни çинчен тата пирĕн хăш-пĕр полксемпе дивизисене пĕтĕмĕшпех вĕлерсе пĕтерни çинчен калаçни тата аманнă салтаксем те ĕнентерни тĕрĕсех-и вăл?», тесе ыйтать. Ханс Клиппер салтакăн арăмĕ упăшки патне çапла çырать: «Эпĕ пропаганда ротисем фронтран паракан пĕлтерӳсене час-часах итлетĕп. Пирĕн пурте тикĕс те тĕрĕс-тĕкĕл тесе çеç пĕлтереççĕ,—итлесессĕн хăсас килет...»

* * *

Чылай облаçсенчи колхозниксем Хĕрлĕ Çар валли харпăрхăй хуçалăхĕнче выльăх-чĕрлĕхсем ӳстересе самăртма тытăннă. Чита облаçĕнчи Красночекойск районĕнчи Киров ячĕпе тăракан ялхуçалăх артелĕнчи колхозник А. Костин пĕр вăкăр самăртма тытăннă. Костин колхозникăн пуçарăвне С. Болтырев, И. Михайлов, Б. Лускутников тата ытти колхозниксем те ырласа çавăн пекех тума тытăннă. «Красный Пахарь» колхозра 3 вăкăр тата 10 така, Молотов ячĕпе тăракан артельре 3 вăкăр самăртаççĕ. Хабаровск облаçĕнчи «Герой труда» артельри колхозниксем 10 пăру тата 150 чăх самăртса Хĕрлĕ Çар валли панă. Пасмовка ялĕнче 16 така, 2 пăру тата 100 шер чăх самăртса совет боецĕсем валли ярса панă. Бурят-Монгол АССР-нчи Закаменск аймакĕнчи Ленин ячĕпе тăракан артельри 50 çулхи колхозница Гарма Цинсеева Хĕрлĕ Çар валли пĕр сысна тата пĕр ĕне панă. Баргузин аймакĕнчи ялхуçалăх артелĕсенчен пĕрин членĕсем çĕршыв оборонин фондне пама хăйсен хуçалăхĕсенче 300 сурăха ярах самăртма тытăннă. Кунсăр пусне общеcтвăллă кĕтӳри майракаллă шултра выльăхсене 50 пуç, 120 сурăх тата 20 сысна уйăрса илсе самăртма тăратнă. Саз аймакри 17 артельри колхозниксем хăйсен хуçалăхĕсенче 172 сысна, 740 сурăх тата майракаллă шултра выльăхсене 35 пуç самăртма тытăннă.

Декабрĕн 26-мĕшĕнчи ирхи пĕлтерӳ

Декабрĕн 26-мĕш ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн войскăсем противника хирĕç пур фронтсенче те çапăçнă.

* * *

Хĕвеланăç фронтĕнчи участоксенчен пĕринче кĕрешекен Вронский юлташăн чаçĕ, 5 кун хушшинчи çапăçусенче нимĕçсене халăх пурăнакан 30 пунктран хăваласа кăларса, противникăнне 47 оруди, 56 автомашина, 54 мотоцикл, 76 велосипед, 15 станковăй пулемет, 8 миномет тата ытти тĕрлĕ çар пурлăхĕсем нумай тытса илнĕ.

* * *

Кăнтăр фронтĕнче пирĕн боецсем, противника хирĕç хаярран çапăçса, нимĕçсенне 22 пулемет, 13 миномет, 17 оруди, 8 автомашина, 11.000 патрон, 1.000 снаряд тытса илнĕ тата противникăн салтакĕсемпе офицерĕсене 700 çынна вĕлерсе пĕтернĕ.

* * *

Ленинград фронтĕнчи участоксенчен пĕринче кĕрешекен пирĕн часть, икĕ кун хушши çапăçса, нимĕçсенне 4 йывăр оруди, 18 пулемет, 15 миномет, 30 автомат, 26 автомашина тата питĕ нумай боеприпассем тытса илнĕ.

* * *

Лейтенант Попов командир пулса ертсе пынипе пирĕн боецсен группи юлашки çапăçусенчен пĕринче нимĕçсен 6 офицерне тата 40 салтакне вĕлерсе пĕтернĕ. Попов юлташ тăшманăн пĕр офицерĕпе виçĕ салтакне хăй пĕтерсе тăкнă.

* * *

Хĕрлĕ Çар пыра-пыра çапнипе чакса пыракан нимĕçсен фашистла мерзавецĕсем совет ялĕсемпе хулисенчи мирлĕ халăха тискеррĕн асаплантараççĕ. Вельцы поселокĕнче гитлеровецсем пĕр çуртăн подвалне тыткăна лекнĕ 50 красноармееца хупнă та çуртне сирпĕнтерсе янă. Çак поселокрах нимĕçсем икĕ хутлă пĕр çурта поселокри халăха — 800 çынна ялан хупса лартнă та çуртне вут тивертсе янă. Çакăнта хупнă çынсем хушшинче ача-пăчасем те пулнă. Пирĕн чаçсем поселока питĕ хăвăрт йышăнса илнĕ боецсем пушара сӳнтернĕ те çунакан çуртри граждăнсене ирĕке кăларнă. Нимĕçсен командованийĕ ялсенчи мирлĕ халăха блиндажсемпе окопсене хăваласа пухса, вĕсене гранатăсемпе пĕтерсе тăкнă тĕслĕхсем те пулнă.

* * *

Пирĕн çĕршыври нумай районсенче сахăр кăшманĕ лартмалли çĕр лаптăкĕсене ӳстереççĕ. Казах ССР-чи Джамбул районĕ сахăр тăвакан пысăк районсенчен пĕри пулса тăрать. Кăçал кунта сахăр кăшманне 112 колхозра лартнă. «Карашу» колхозри Рова Аманова ертсе пыракан звено сахăр кăшманне тухăçлă — гектартан 900 центнера ярах туса илнĕ. Мерекенски свеклосовхозра гектартан 600-шер центнер сахăр кăшманĕ туса илнĕ. Çитес çул сахăр кăшманĕ лартмалли облаçри плантацисен çĕр лаптăкĕ икĕ хут ытларах ӳсет. Таласски тата Курдайски районсем çитес çултан пуçласа сахăр кăшманĕ лартма тытăнаççĕ. Чуйски районра сахăр кăшманĕ лартмалли çĕр лаптăкĕ вунă хут ӳсет. Облаçри пур районсенче те кадрсем хатĕрлеме 15 кунлăх курссем организацилеççĕ. Çак курссенче бригадирсене, звеньевойсене, механизаторсене, химизаторсене, яровизаторсене, шăваракансене 5 пин çын вĕрентсе кăларасçĕ. Стахановла шкулсем организацилеççĕ. Сахăр кăшманĕн вăррине çитĕнтермешкĕн облаçра кăçал 94 миллион сахăр кăшманĕ вăрлăхлăх хурса хăварнă. Темиçе çул хушши ĕнтĕ Киров облаçĕнчи колхозсенче сахăр кăшманĕ сăнавла лартса тунă. Сăнавсем ку культурăна Киров облаçĕнче лартса тума май пуррине кăтартса панă. 1942 çулта 512 колхозра 7000 гектар çĕр çинче сахăр кăшманĕ лартма палăртнă. Сахăр кăшманĕ лартма уйăрнă çĕр участокĕсене удобренисемпе çĕнетсе, кĕркунне су халаса хăварнă.

Оборона Халăх Комиссариатĕнче

Кавалерин 5-мĕш корпусĕнчен кавалерин 3-мĕшпе 14-мĕш дивизийĕсенчен тата 52-мĕш стрелковăй дивизирен гвардейски чаçсем тăвасси çинчен

Пирĕн совет çĕршывĕшĕн, фашистла захватчиксене хирĕç пыракан нумай çапăçусенче кавалерин 5-мĕш корпусĕ, кавалерин 3-мĕшпе 14-мĕш дивизийĕсем тата 52-мĕш стрелковăй дивизи хăюллă та паттăр пулнине, дисциплинăллă та организованно пулнине кăтартрĕç.

Кавалерин 5-мĕш корпусĕ, кавалерин 3-мĕшпе 14-мĕш дивизийĕсем тата 52-мĕш стрелковăй дивизи вăрçăн малтанхи кунĕсенчен пуçласах нимĕç захватчикĕсене хирĕç татти-сыпписĕр çапăçаççĕ, фашистсен войскисене вĕсем пысăк çухатусем кӳчĕç, нимĕçсен салтакĕсемпе офицерĕсене вуншар пин çынна вĕлерсе пĕтерсе, трофейăсем питех те нумай тытса илчĕç.

Тăван çĕршывшăн, нимĕç захватчикĕсене хирĕç пыракан çапăçусенче çирĕплĕхпе паттăрлăх кăтартнăшăн, дисциплинăллă та организованно пулнăшăн, çав соединенисен личнăй составĕ çапăçура геройлăх кăтартнăшăн çӳлте асăннă соединенисенчен гвардейски чаçсем тунă. Уйрăмăн илсен;

Кавалерин 5-мĕш корпусĕнчен—кавалерин 3-мĕш гвардейски корпусĕ (корпус командирĕ генерал-майор **В. Д. Крюченкин** юлташ).

Кавалерин 3-мĕш дивизийĕнчен—кавалерин 5-мĕш гвардейски дивизийĕ (дивизи командирĕ генерал-майор **М. Ф. Малеев** юлташ).

Кавалерин 14-мĕш дивизийĕнчен — кавалерин 6-мĕш гвардейски дивизийĕ (дивизи командирĕ полковник **Белогорский** юлташ).

52-мĕш стрелковăй дивизирен — 10-мĕш гвардейски стрелковăй дивизи (дивизи командирĕ полковник **М. К. Пашковский** юлташ) тунă.

Кавалерин асăннă корпусĕпе унăн составне кĕрекен дивизисене пурне те тата 52-мĕш стрелковăй дивизие гварди ялавĕсем параççĕ.

Фронтовиксем валли çĕнĕ çул парнисем

Совет çĕршывĕн пур пайĕсенче те ĕçсыннисем Хĕрлĕ Çар боецĕсем валли, пирĕн тăван çĕршыва хӳтĕлекен чаплă паттăрсем валли фронта яма çĕнĕ çул парнисем хатĕрлеççĕ. Нумай организацисем тата хуласем боецсене хăйсене курса саламлама фронта делегацисем яраççĕ. (ТАСС).

* * *

КОМСОМОЛЬСКОЕ. Шупашкарти стахановецсем тата районри Сталин ячĕпе тăракан колхозри колхозниксем чĕнсе калани çине Пушкин ячĕпе тăракан колхозри колхозниксем ĕçпе ответлеççĕ. Халĕ вĕсем Хĕрлĕ Çар боецĕсем патне парнесем яма хатĕрленеççĕ. Колхоз пĕр вăкăр, 20 чăх, 10 центнер ясмăк. 3 мăшăр çăм алшиш, пĕр кĕрĕк пиншак уйăрса хунă. Парне яма уйрăм колхозниксем: Чукмарев—2 автан, Тихонов—40 тенкĕ укçа, Гордеева—410 грамм çу панă.

П. АРХИПОВ.

* * *

КУСЛАВККА. Шупашкарти стахановецсем республикăри ĕçсыннисене Хĕрлĕ Çар боецĕсем патне парнесем яма чĕнсе калланине районри колхозсенче хавхалансах сӳтсе-яваççĕ.

Нумаях пулмасть çак ыйтупа Васăрти «Правда» колхозри колхозниксен пухăвĕ пулса иртрĕ. Çавăн хыççăн колхоз Хĕрлĕ Çар боецĕсем валли 2 сысна, 50 пăт тĕштырă уйăрса хучĕ. Колхозниксем боецсем валли апат-çимĕçсем, ăшă тумтирсем яраççĕ. Ялсовет председателĕ Осташков юлташ — 50 тенкĕ укçа, пĕр мăшăр çăм чăлха, колхоз председателĕ Рожнов — пĕр хур, çăм чăлха, çăм перчатка панă. Комсомолăн пуçламĕш организацин секретарĕ Тимаков юлташ—пĕр тир, пĕр пăт çĕрулми, 6-мĕш бригадăн бригадирĕ орденоносец Васильев юлташ — пĕр тир, 10 килограмм тĕштырă, ветфельдшер Дергачев юлташ — 15 кĕренке пăрса, пĕр тир панă.

Пилешкассинчи «Маркс çулĕ» колхоз боецсем валли 10 килограмм типĕтнĕ панулми, 60 килограмм аш-какай, 30 çăмарта янă. Ялсовет председателĕ Орлова юлташ — пĕр мăшăр çăм чăлха, пĕр кушилке табак, 8 килограмм çĕрулми, ялсовет секретарĕ Шаркова юлташ — пĕр мăшăр çăм перчатка, колхозниксем Орелкин — 5 килограмм сухан, Журавлев — 8 килограмм çĕрулми панă.

А. ПЕТРОВА.

Отечественнăй аслă вăрçă фрончĕсенче

Ирĕке кăларнă Ефремов хулинче

ЕФРЕМОВ, декабрĕн 24-мĕш (ТАСС). Ефремов хулинче нимĕçсем 22 кун хушши хуçаланнă. Вĕсем ирсĕр аллисем туса хăварнă ĕçсене эпир кашни утăмрах куратпăр. Ефремов—промышленность предприятийĕсен хули—пыйтланса кайнă нимĕç воинствишĕн питĕ паха пункт пулса тăнă. Хĕрлĕ Çар пырса çапнипе васкасах хуларан тухса тарнă чухне нимĕçсем хăйсен аллине лекнисене пурне те пĕтерсе, çĕмĕрсе хăварнă.

Свердлов ячĕпе тăракан тĕп урамра чушартан сыхланса юлнă пĕр çурт та çук. Аэроклубăн, поликлиникăн, парти райкомĕн, горсоветăн, ремесленнăй училищăн, электростанцин, шкулсен çурчĕсене, ĕçсыннисем пурăнакан çĕршер çуртсене çунтара-çунтара янă. Фашистсем хулари мирлĕ халăха массăллăн çаратнă, хĕн-хур кăтартнă. Нимĕç вăрă-хурахĕсем кĕрсе мĕн те пулин çаратса тухса кайман пĕр çурт та юлман. Рабочисен урамĕнчи бараксенче нимĕçсем концентрациллĕ лагерь тунă та кунта Ефремов хулинчи рабочисемпе служащисене 400 çынна, большевиксене кăмăллаççĕ тесе айăпласа, хупса асаплантарса усранă.

Ефремов хулине 22 кун хушши тĕттĕм çĕр хупласа тăнă. Анчах хула çĕнĕрен совет хули пулса тăчĕ. Çынсем подвалсенчен урамсене тухрĕç. Ефремова пыракан çулсем çинче Ефремов хулинчи нумай граждăнсене хăйсен килĕсене таврăннине курма пулать. Хулари халăх, ача-пăчасенчен пуçласа шур сухаллă стариксем таранах, пурте хула хуçалăхне йĕркелес тĕлĕшпе ĕçлеççĕ. Урамсемпе çуртсене ишĕлчĕксенчен тасатаççĕ. Урамсене юсаççĕ. Телефонпа телеграф сыхăнăвне йĕркелеççĕ.

Инженер Панаев юлташ рабочисен ушкăнĕпе пĕрле çĕрĕн-кунĕн электростанцинче ĕçлет. Тепĕр пĕр-ик кунтанах хулара электричество çутти пулать. Пăсса пĕтернĕ водопровода йĕркене кĕртеççĕ. Фашистсен погромщикĕсем уйрăмах пысăк сиен кўрсе хăварнă чугунçул станцинче хĕрўĕç пырать. Чугунçул çинче ĕçлекен рабочисем, Поляков юлташ ертсе пынипе, чугунçул линийĕсене, кĕперсене юсаççĕ. Депо начальникĕ туса хунă рабочи Дроздов юлташ паровозсен хуçалăхĕнче йĕрке тăвать. Часах акă Ефремов станцинчен Венев еннелле пĕрремĕш поезд тухса каять.

Хулара районри хаçатăн пĕрремĕш номерĕ пичетленсе тухрĕ. Пирĕн войскăсем малалла куçса пыни çинчен Совет Информаци Бюровĕн пĕлтерĕвĕсене хулари халăх питĕ хавхаланса кĕтсе илет.

Парти райкомне рабочисем, служащисем, килхуçи хĕрарăмсем, учительсем шкул ачисем, юсав бригадисен руководителĕсем, колхоз председателĕсемпе совхоз директорĕсем пыра-пыра каяççĕ: вĕсем пулăшу, канаш ыйтаççĕ. Лобянск ялсоветĕнчи колхозниксем хăйсене лашасем парса пулăшу пама ыйтаççĕ.— Эпир вăрлăха нимĕçсенчен сыхласа хăвартăмăр, çуркунне тырпула вăхăтра та лайăх акса хăваратпăр,—теççĕ вĕсем. Машинно-тракторнăй станцири работниксем парти райкомне ялхуçалăх машинисене юсас ĕçе мĕнле лайăхрах организацилесси çинчен канаш ыйтма пынă. Çĕршер çын хăйсене мĕнле те пулин ĕçе вырнаçтарма пырса ыйтаççĕ. Хулари пурнăç хăйĕн яланхи йĕркине кĕрсе пырать.

Анчах та Ефремов хулинчи халăхсем хăйсем 22 кун хушшинче курнă чинкеке манман, ĕмĕрне те манас çук. Шурюр çинче хуран мăкăрăлса / тăракан вил тăприсем, çунса хуралса кайнă çуртсем, магазинсен çапса çĕмĕрнĕ кантăкĕсем, мĕнпур чун-чĕререн тарăхтарса, ирсĕр çынвĕлеренсене, вут тивретсе çунтараканисене, пусмăрçăсене нимĕн шеллемесĕр тавăрма чĕнеççĕ.

ВĂРÇĂ ĔÇĔСЕНЕ ПĂХСА ТУХНИ

Юлашки эрнере пирĕн наступлени ĕçĕсем пуринчен ытларах Ленинградпа Хĕвеланăç фрончĕсенче ăнăçлăн сарăлса пычĕç.

Хĕрлĕ Çарăн Ленинград фронтĕнчи чаçĕсем, Тихвин хулине илнĕ хыççăн, арми генералĕ Мерецков юлташ ертсе пынипе, нимĕç çарĕсене хăваласа нумай малалла кайрĕç. Çапла вĕсем, Германин 39-мĕш армейски корпусĕн юлашкийĕсене хыçранах йĕрлесе пырса, декабрĕн 22-мĕшĕнче Будогощь станцине йышăнса илчĕç. Ку станци Ленинградран Хĕвелтухăçнелле каякан чугунçул çинче ларать. Çав вăхăтрах пирĕн чаçсем Тихвинран 110 километрта, кăнтăр-хĕвеланăç енче, ларакан Грузино ятлă пысăк пункта тытса илчĕç. Çапла вара, Мерецков генералăн чаçĕсем декабрĕн 9-мĕшĕнчен пуçласа 21-мĕшне çитиччен, 12 кун хушшинче, нимĕçсене Тихвинран тытăнса кашни кун 10-шар километр таран хăваласа пынă.

Чакса пыракан фашистсем çапăçу хирне хăйсен вилнĕ е аманнă салтакĕсене, техникине, çар пурлăхне тата тĕрлĕрен хатĕрĕсене нумай пăрахса хăварчĕç.

Генерал Мерецков войскисем Будогощран Грузино патне çитни кунти фронтшăн пит те пысăк вырăн йышăнса тăрать, мĕншĕн тесен çакă вăл пирĕн чаçсем тăшманăн Волхов патĕнче çапăçакан группин тылне пырса кĕнине пĕлтерет, кунсăр пуçне çакă тата нимĕçсен Ленинград патĕнче тăракан чаçĕсен сылтăм флангне те хăрушлăх умне тăратать.

Мерецков генералăн чаçĕсем Чудов районĕ тĕлĕнче Октябрьски чугунçул патне сывхарса çитрĕç, вĕсем халь çав чугунçулран 15 километрта çеç тăраççĕ. Ку ĕнтĕ Октябрьски чугунçулăн участокне, Большая Вишерăран пуçласа Колпинона çитиех, тăшмансенчен хăтарас ĕçĕн пуçламăшĕ пулса тăрать. Çак участока йышăнса илсен, Мускава Ленинградпа сыхăнтарса тăракан чугунçул пĕтĕмĕшпех пирĕн алăра пулать.

Декабрĕн 20-мĕшĕнче Федюнинский генерал-майорăн чаçĕсем Çурçĕр чугунçулĕ çинчи Войбокала станцине йышăнса илчĕç. Ку станци Ладога кўллинчен кăнтăр еннерехре ларать. Çак станци патĕнче нимĕçсен 11-мĕшпе 254-меш пехотнăй дивизийĕн икĕ полкне тĕппипех аркатса тăкнă. Çапăçу хирне нимĕçсем 5000 виле ытла пăрахса хăварнă. Пирĕн войскăсем нумай трофейăсем тытса илнĕ.

Хĕвеланăç фронтĕнче иртнĕ эрнере пирĕн войскăсем Волоколамск тата Руза хулисене йышăнса илчĕç. Волоколамск—Мускав патĕнчи Окружной чугунçулран 100 километр, Руза—90 километр аяккарахра лараççĕ.

Тула енчи фронтра çак эрнере эпир Таруса тата Алексин хулисене илтĕмĕр. Вĕсенчен пĕри Серпуховран 20 километр кăнтăр-хĕвеланăç еннелле, тепри Калугăран 50 километр хĕвелтухăçнелле лараççĕ. Кусемсĕр пуçне тата Щекино, Хăнино, Плавск, Крапивна хулисене йышăнса илнĕ, Тулăран Орела каякан чугунçул çинчи—Тулăран 70 километр кăнтăр-хĕвеланăç еннелле ларакан Горбачева тата Черепенье Одоево хулисене йышăнса илнĕ. Çавăн пекех иртнĕ эрне хушшинче темиçе çĕр салсемпе ялсене ирĕке кăларнă.

Совет çарĕсем Хĕвеланăç фронтĕнче тунă мĕнпур çĕнтерўсене пула, пирĕн тăван столица—Мускав тата вырăс халăхĕн хĕçпăшал тăвакан тимĕрçĕ лаççийĕ те, Тула хули, хăйсем патне çитсе тăнă хăрушлăхсенчен хăтăлчĕç.

Каялла чакакан тăшман хыттăн хирĕç тăрса çапăçать, вăл малтан хатĕрлесе хунă позицисенче мĕнле те пулин тытăнса тăма тăрăшать. Анчах пирĕн Хĕрлĕ Çар нимĕçсене вирлĕн çапа-çапа аркатать, çакна пула вĕсем пысăк çухатусем тўссе, ытларах та ытларах чакса хĕвеланăç еннелле шăвăнаççĕ.

Полковник ГУРОВ.

Шкулти дисциплинăшăн, лайăх вĕренўшĕн

ÇĔРПУ. Ямашри тулли мар вăтам шкулта вĕренекенсем вăрçă вăхăтĕнчи вĕренў ĕçне çирĕп дисциплинăллă тума тăрăшаççĕ. Нумаях пулмасть класпа класс хушшинче ăмăрту договорĕсем турĕç. Ку договорсем тăрăх кашни вĕренекен шкула пĕр кун сиктермесĕр çўремелле, уроксене лайăх вĕренмелле, учитель паракан ыйтусем çине усăмлăн та татăклăн ответлемелле. Ăмăртура уйрăмăнах 7-мĕш класс малта пырать. Çак класри чылай вĕренекенсем (П. Суслов, Е. Суслова, А. Михайлова, М. Максимова, Н. Иванов тата ыт. те) пур предметсемпе те отлично вĕренеççĕ.

Вĕренў пахалăхне ўстерсе пынипе пĕрлех, вĕренекенсем çĕршыв оборонине тĕреклетес ĕçе те активлăн хутшăнаççĕ. Вĕсем Хĕрлĕ Çар валли ăшă тумтирсемпе çăм пухса пачĕç. Кунсăр пуçне фронтри боецсем валли 95 табак енчĕкĕ çĕлесе пачĕç тата «Комсомол Чувашии» бронепоезда тума 220 тенкĕ укçа тыврĕç.

Шкулта «Отличник» ятлă стена хаçачĕ тухса тăрать. «Отличник» шкулти лайăх вĕренекенсен ĕçĕсемпе паллаштарать, кая юлакансен çитменлĕхĕсене критиклет. Çак майпа стена хаçачĕ шкулти вĕренў пахалăхне ўстерме нумай пулăшать.

С. ВАСИЛЬЕВ.

Красноармеецсен çемьисене пулăшаççĕ

ÇĔМĔРЛЕ. («Чăваш Коммуни» корр.). Хутарти Ленин ячĕпе тăракан колхоз правленийĕ Хĕрлĕ Çара кайнă çынсен çемьисене куллен кирлĕ пулăшу парса тăрать. Правлени кашни колхозникăн ыйтăвнех тиеçтерме тăрăшать.

Колхозăн пулăшу касси пур. Çав кассăран кăçал красноармеецсен çемьисене чылай пулăшу панă. Сăмахран, красноармеец арăмне М. Гаврилована—56 килограмм, М. Яргункина, М. Мурзана, Е. Васильевăна кашниех 32-шер килограмм тырă панă, М. Ярушка юлташа укçан парса пулăшнă.

Ютçĕршыв хаçачĕсем Германири лару-тăру çинчен

НЬЮ-ЙОРК, декабрĕн 25-мĕш (ТАСС). Ирĕклĕ Германин Америкăри тусĕсем кăларса тăракан бюллетеньре Германи салтакĕпе граждăнла халăх хушшинчи шухăш-кăмăл япăхланнăçемĕн япăхланса пынине кăтартакан нумай фактсене пичетлесе кăларнă. Германи çарĕ Совет Союзĕпе Германи хушшинчи вăрçă фронтĕнче питĕ пысăк çухатусем тунă пирки Германире шиклĕ шухăшсем ытларах та ытларах сарăлса пыраççĕ.

Германире тăлăх арăмсен, тăлăх ача-пăчасен тата уксах-чăлахсен хисепĕ ўснĕçемĕн ўссе пырать. Шварцвельдри пур гостиницăсенчен те госпитальсем туса хунă. Кашни кунах кунта аманнисене турттарса килеççĕ. Мĕнпур çĕршывĕпех халăх хăйне хăй пĕр ыйту парать: хăçан пĕтĕ-ши ку вăрçă, хăçан пĕтĕç-ши пирĕн асапсем?

Швецирен илнĕ пĕлтерўре нимĕç коммерсанчĕпе, национал-социалистсен партийĕн членĕпе, калаçнине кăтартса панă. Нимĕç коммерсанчĕ çапла каланă: «Германире питĕ тарăна кĕрсе кайнă пессимизм пуçпулса тăрать. Фронтран Германие пыракан çырусем салтаксем çавтери тарăхнине кăтартса параççĕ. Салтаксем хăйсем патне апатсимĕç ярса пама ыйтаççĕ. Кашни нимĕç çынни Совет Союзĕпе Германи хушшинчи вăрçă фронтне ăсатнине вĕлермелли приговор йышăннипе пĕрех шутлать. Германири хуласем çине сывлăшран пырса тапăнни Германи халăхне питĕ пăшăрхантарать, мĕншĕн тесен вăрçă пуçланиччен Германи халăхне — противникăн пĕр самолечĕ те Германие шала вĕçсе кĕрсе тапăнаймĕ, тесе ĕнентернĕччĕ.

Юлашкинчен, çав коммерсант çапла каланă: «Сывăрмасăр ирттернĕ çĕрсем, тăраниччен апат çименни, сивĕ санталăк тăни, фронта кайнă тăванĕсемпе тусĕсемшĕн пăшăрханни—çаксем ĕнтĕ тивĕçлинчен те ытлашширех», тенĕ.

Бюллетеньре Германи çарĕн çапăçури хастарлăхĕ чакни çинчен, вăрçă ывăнтарса çитерни çинчен, салтаксем Совет Союзĕпе Германи хушшинчи вăрçă фронтĕнчен хăрани çинчен темиçе пример та илсе кăтартаççĕ. Совет Союзĕпе Германи хушшинчи вăрçă фронтне нимĕç салтакĕсем тамăк тесе калаççĕ. Ытти çĕршывсене оккупациленĕ çарсем хушшинче те нимĕç салтакĕсен шухăш-кăмăлĕсем пăсăлсах пыраççĕ. Германи Норвегири салтакĕсем хушшинче дезертирсем нумайланнă пирки ĕнтĕ дезертирсене пулăшакан норвежецсене вĕлермелли çинчен закон кăларма хĕтĕртнĕ. Германи салтакĕсем хушшинче хăйсене хăйсем вĕлерекенсен хисепĕ ўссе пынă пирки, Германи влаçĕсен хăйсене хăйсем вĕлерекен салтаксен çемьисене наказани парасси çинчен приказ кăларма тивнĕ. Анчах кун пек пулсан та, салтаксем хăйсене хăйсем вĕлересси чакмасть. Нумаях та пулмасть, Германи çарĕн пĕр чаçĕн командирĕ хăйне хăй вĕлернĕ. Çакăн хыççăн тепĕр темиçе кунтанах çак командирăн заместителĕ те хăйĕн кунçулне хăех татнă.

Савангерти пысăк пăлханусем

СТОКГОЛЬМ, декабрĕн 25-мĕш (ТАСС). Швеци хаçачĕсем Савангер хулинче (Кăнтăр Норвеги) пысăк пăлханусем пулни çинчен пĕлтереççĕ. Хулари тата ун таврашĕнчи çар предприятийĕсенче çак кунсенче диверсиллĕ ĕçсем нумай тунă. Норвеги партизанĕсем хула районĕсенче нумайĕшĕнче Германин оккупациллĕ çар чаçĕсен сыхăну установкисене çĕмĕрсе тăкнă. Çавăн пекех тата аэродром çинчи склада взрыв туса сирпĕнтерни çинчен те пĕлтереççĕ.

Норвеги халăхне гитлеровецсем темтĕрлĕ репресси те тăваççĕ. Икĕ миллион крон контрибуци хунă. Кунсăр пуçне тата халăхран мĕнпур радиоприемниксене конфискациленĕ. Çак радиоприемниксем хăйсем икĕ миллион крон ытла тăраççĕ.

Хулари халăхăн шухăш-кăмăлĕсем хĕрсе çитнĕ. Фашистсене хирĕçлесе халăх хăй тĕллĕнех демонстрацисем туса ирттерет. Савангер патне çар подкреплениĕсем илсе пынă. Халĕ хулана Германи çарĕсем хупăрласа тăраççĕ.

Ливири вăрçă ĕçĕсем

ЛОНДОН, декабрĕн 24-мĕш (ТАСС). Официальнăй йĕркепе пĕлтернĕ тăрăх, Англи войскисем Киренаика территорине йышăнса пĕтереççĕ. Барка хулине тата Бенгазирен 20 километр хĕвелтухăç еннерехри Банина аэропорта тытса илнĕ. Англин бронетанковăй чаçĕсем чакса пыракан противника хыçран хăвалаççĕ. Трофейăсем тата противникăн салтакĕсене тыткăна илнĕ.

Англи авиацийĕ тăшманăн транспорчĕпе чĕрĕ вăйĕ çине бомбăсем пăрахнă. Тăшманăн бензоцистернисене, грузовикĕсемпе танкĕсене пĕтерсе тăкнă е сиенленĕ. Противник чĕрĕ вăй тĕлĕшпе те чылай пысăк çухатусем тўснĕ.

Англи войскисем Бенгазине йышăнса илнĕ

ЛОНДОН. Декабрĕн 25-мĕш. (ТАСС). Англин Сывăх Хĕвелтухăçĕнчи вăйĕсен командовани кăларнă коммюникере çапла каланă: декабрĕн 24-мĕшĕнче пирĕн войскăсем Бенгазие йышăнса илчĕç. Хула ишĕлсе пĕтнĕ. Санталăк япăх тăнă пулин те тата çумăр çунă хыççăн малалла куçса пыма йывăр пулнă пулин те, Англин мобильнăй колоннисем противникăн Бенгазипе Аджедаби хушшинчи районĕсенче, çавăн пекех тата вĕсенчен Хĕвеланăçнелли районсенче чакакан войскисене пыра-пыра çапаççĕ. Противник пысăк çухатусем тўсет. Англи войскисем противникăн çыннисене тыткăна чылай илеççĕ, противникăн хĕçпăшалĕсене тата автомашинисене нумай тытса илнĕ е пĕтерсе тăкнă.

Бенгазирен Çурçĕр-Хĕвелтухăç енче противникăн войскисем нумаях мар юлнă, çав войскăсем итальянецсенчен тăраççĕ пулмалла. Вĕсене хирĕç халĕ çапăçусем пыраççĕ. Англи авиацийĕ противникăн войскисемпе транспорчĕсене ăнăçлăн атакăлать, противникăн автомашинисене, автоцистернисемпе грузовой машинисене нумай пĕтерсе тăкать. Англин çĕр çинчи чаçĕсем Бенинăри аэродрома йышăнса илнĕ хыççăн çакă паларнă: противникăн çав аэродром çинче ларакан самолечĕсене Англи авиацийĕ атакăласа малтанах нумай пĕтерсе тăкнă пулнă.

Лăпкă океан çинчи вăрçă

Декабрĕн 25-мĕшĕнче илнĕ телеграммăсене пăхса тухни

Филиппинра японецсем Лусонпа Минданао утравĕсем çине çапла хăйсен войскисене антараççĕ. Ĕнер каçхине Манилăран 50 километр кăнтăр-хĕвеланăç еннерех икĕ пысăк десант антарнă. Кунсăр пуçне Манила районĕнче японецсен войскăсем тиенĕ 100 транспорчĕ пур; вĕсене тиенĕсрен те, сывлăшран та питĕ вăйлăн хўтĕлесе тăраççĕ. Японецсем çĕнĕ десантсем антарса хăвараççĕ пуль тесе кĕтеççĕ. Филиппин утравĕсем çинчи чи хаяр çапăçусем Лингайен заливĕн çыранĕ хĕрринче, Манилăна каякан чугунçул сывăхĕнче пулса пыраççĕ. Пирл Харбортан Америка флочĕ килсе çитиччен Манилăна тытса илес тесе пулас, японецсем ку районри çапăçусем патне питĕ пысăк çар вăйĕсем илсе килнĕ.

Америкăла Филиппин утравĕсен çарĕсем японецсене питĕ хаяррăн хирĕç тăраççĕ. Филиппинри пысăкрах пур утравсем çине те Япони самолечĕсем вĕçсе пырса нумай бомбăсем пăрахаççĕ.

Лусон утравĕн çурçĕр пайĕнче, çав утравăнах кăнтăр-хĕвеланăç çыранĕнчи Николс тата Байя аэродромсене пысăк сиен кўнĕ.

Токиоран илнĕ официальнăй сведенисем тăрăх, Филиппин утравĕсем çинче декабрĕн 20-мĕшпе 21-мĕш хушшинче пулса иртнĕ сывлăшри операцисенче Япони авиацийĕ Америкăн 21 самолетне пĕтерсе тăкнă.

Уанхе утравĕ çинче Японин анса юлнă войскисемпе вырăнти пĕчĕк гарнизон хушшинче çапăçусем пыраççĕ.

Гонконгра Англи войскисен положенийĕ йывăрлансах пырать. Япони войскисем—Калинт тата Кире высотисене, хĕвелтухăç енче Камерон высотине атакăлаççĕ. Камерон тăвĕ çинчи тата ун таврашĕнчи укрепленисене уйрăмах хытă атакăлаççĕ. Англи войскисем халь хăйсен аллинче тытса тăракан çав высотасем Гонконгра Англи войскисем тăшмана хирĕç тăма май паракан юлашки центрсем пулаççĕ. Японецсем хăйсен йывăр артиллерийĕ персе тăнин хўттипе атакăлаççĕ.

Рейтер агентствин вăрçă ĕçĕсен обозревателĕн шухăшĕпе, Гонгонг нумайччен хирĕç тăма пултарассине питех шанма çук. Китаецсем, Япони войскисен тылĕнче çапăçса, Англин Гонконгри войскисен положенине çăмăллатма тăрăшаççĕ. Кантонран хĕвелтухăç еннерех çапăçусем пыраççĕ. Кантон—Коулун чугунçулĕ çинче Китай войскисем Намлин станцине (Мумчуньрен çурçĕр еннерех) тытса илнĕ. Коулун çурутравĕ çинче Китай партизанĕсем хăйсен ĕçĕсене активлатса пыраççĕ.

Манилăра японецсем, тăхлан промышленноçĕн центрĕ Ипох патне тапса кĕрес тесе, Итаран 100 миля аяккарахра наступлени пуçласа янă. Англи войскисем японецсен наступленине ăнăçлăн хирĕç тăраççĕ, вырăнĕ-вырăнĕпе контратакăсем те тăваççĕ. Ĕнер Япони авиацийĕ темиçе пункт çине вĕçсе пырса тапăннă. Керак районĕнче çапăçакан икĕ енĕ те хăйсен войскисене концентрациленине палăртнă (ТАСС).

Финляндин парăмĕсем çавтери пысăккăн ўсеççĕ

СТАМБУЛ, декабрĕн 25-мĕш (ТАСС). Венгрире тухса тăракан «Пестер Ллойд» хаçат, Финляндире финанс тĕлĕшпе ĕçсем мĕнле тăни çинчен çырнă май, унта 1941 çулта государство расхочĕсем вăрçăччен вăхăтпа танлаштарсан виçĕ хут ўснине паллă тăвать. Вăрçă туса пыма укçа-тенкĕ питĕ нумай расходланă пирки Финляндире налогсене питех те ўстерсе янă. Халăха куллен кирлĕ таварсем çине хуракан налога та чылаях ўстернĕ. Финлянди государствин парăмĕ çавтери пысăкланса пырать. Совет Союзĕпе Финлянди хушшинчи вăрçă пуçланиччен Финлянди государствин парăмĕ, финсен маркипе шутласан, 5—6 миллиард марка пулнă пулсан, 1941 çулти июнь уйăхĕ тĕлне çав парăм 19 миллиард маркăна çитнĕ. Финсен вăрçă валли кашни уйăхрах 2 миллиард марка расход тухать.

Китая пулăшма укçа пухни

НЬЮ-ЙОРК, декабрĕн 25-мĕш. (ТАСС). «Китая пулăшас енĕпе ĕçлекен комитетăн» представителĕсем çапла пĕлтернĕ: Китая пулăшмалли фонда Америкăри Пĕрлешўллĕ Штатсенче 3 миллион доллара çити укçа пухнă, вăл шутран пĕр миллион доллар ытла Нью-Йоркра пухни пулать.

Генерал Вл. Сикорский Каира çитнĕ

ЛОНДОН, декабрĕн 25-мĕш. (ТАСС). Польша правительствин премьер-министрĕ Вл. Сикорский Каира çитнĕ.

Германи специалисчĕсем Япони авиацийĕнче

НЬЮ-ЙОРК, декабрĕн 25-мĕш. (ТАСС). «Нью-Йорк геральд трибюн» хаçат çапла пĕлтерет: çак çулти çуллахи уйăхсенчех Японин сывлăш-çар вăйĕсен составĕнче Германи летчикĕсемпе техника специалисчĕсем пĕр пинрен кая мар пулнă. Çавăн пекех Япони çарĕн карапĕсем çинче те, лиллĕкĕшĕнчен кая мар, Германи специалисчĕсем ĕçлеççĕ.

„Цивильстрой“ колхоз пуçарăвне ырлаççĕ

КРАСНОАРМЕЙСКОЕ. «Цивильстрой» колхоз Хĕрлĕ Çар валли аш-какай ресурсĕсем тума чĕннине районри пур колхозсем те сўтсе яваççĕ. Мартынкино ялсоветĕнчи «Красный Восток» колхозри колхозниксем Хĕрлĕ Çар валли кашни пĕрер выльăх çитĕнтерсе самăртма пулчĕç. Янчеллă ялсоветĕнчи «Новая сила» колхозри колхозниксем те кашниех пĕрер выльăх ўстерсе самăртма йышăннă. Кунсăр пуçне колхозниксем пĕрлешсе 42 пăт тырă пухнă. Çав тырăпа выльăхсем илсе, вĕсене Хĕрлĕ Çар валли самăртса пама шутлаççĕ.

И. ХАТАЕВСКИЙ.

ÇĔРПУ. Хĕрлĕ Çар боецĕсен паттăр та хăюллă ĕçĕсем ĕçсыннисене татах та лайăхрах ĕçлеме хавхалантараççĕ. Колхозниксемпе колхозницăсем хăйсен пĕтĕм вăйне Хĕрлĕ Çара пулăшнă çĕре параççĕ.

Туçи ялсоветĕнчи «Цивильстрой» колхоз пуçарнă патриотла ĕç районри колхозниксем хушшинче анлăн сарăлса пырать. «Красная Армия» колхоз членĕсем Т. Семенова, К. Макаров, В. Яковлев, П. Абрамов юлташсем Хĕрлĕ Çар валли пĕрер сурăх самăртса пама, П. Егоров пĕр кăвакал, П. Корнилова 2 чăх çитĕнтерсе пама пулчĕç.

«Красный Этновец» колхоз членĕсем Хĕрлĕ Çара пама 2 ĕне, 10 сурăх, 50 чăх самăртма тытăнчĕç тата оборона фондне çĕнĕрен 400 литр сĕт, 5 килограмм çу, 1000 çăмарта пама пулчĕç. «Коснария» колхоз та оборона фондне çĕнĕрен 10 центнер тĕштырă, 5 килограмм сар çу, 150 çăмарта парать, кунсăр пуçне Хĕрлĕ Çар валли 19 чăх çитĕнтерсе самăртма тытăннă. Çак колхозри уйрăм колхозниксем Ф. Кольцов—пĕр сысна, Сергеев—пĕр сурăх, Михайловпа Краснов колхозниксем пĕрер хур самăртса пама пулчĕç.

Пирĕн совет халăхĕ хăйĕн Хĕрлĕ Çарне, Хĕрлĕ Флотне юратнине çапла ĕçпе кăтартать.

Гр. ПЕТРОВ.

Колхозниксен парнисем

ÇĔРПУ. Иртнĕ кунсенче Шĕнер ялсоветне кĕрекен «Глиссер» колхозра колхозниксен пĕрлешўллĕ пухăвĕ пулса иртрĕ. Çав пухура колхозниксемпе колхозницăсене ялсовет председателĕ А. Андреев юлташ «Цивильстрой» колхоз пуçарнă ĕç çинчен тата вăрçă фрончĕсенче çĕнĕрен те çĕнĕ çĕнтерўсем тăвакан паттăр Хĕрлĕ Çар чаçĕсене çĕнĕ çул парнисем ярса парасси çинчен каласа пачĕ. Кунтах колхозниксем геройла Хĕрлĕ Çарăн юлашки кунсенчи çĕнтерĕвĕсем çинчен Совет Информаци Бюровĕн сводкисене тата «Цивильстрой» колхозникĕсем чĕнсе каланине итлерĕç.

Колхоз председателĕ И. Яковлев юлташ пухура çапла каларĕ:

— Пирĕн тăван Хĕрлĕ Çар юнлă Гитлерăн дивизийĕсене пĕрин хыççăн теприне аркатса çĕмĕрсе пырать. Совет Союзĕн геройла Хĕрлĕ Çарĕ, пĕтĕм совет халăхĕ вăйлăн пулăшса тăнипе, нимĕç империалисчĕсен вăрă-хурахла çарне çĕмĕрсе тĕп тăватех. Çĕнтерў пирĕнте пулать. «Цивильстрой» колхоз пуçарăвне чунтан ырлатăп. Тăван Хĕрлĕ Çара мĕн кирлине пурне те туса парăпăр.

Яковлев юлташ Хĕрлĕ Çар боецĕсене валли çĕнĕ çул парни—30 çăмарта, 30 литр сĕт, 15 ĕçкунĕ пачĕ. 60 çулти колхозник Т. Дмитриев Хĕрлĕ Çара хĕрўллĕн саламласа сăмах каларĕ. Боецсем валли çĕнĕ çул ячĕпе парне 15 литр сĕт пачĕ.

Вĕсем хыççăн ытти колхозниксем те Хĕрлĕ Çар боецĕсем валли çĕнĕ çул парнисем туса яма И. Николаева 2 пăт çĕрулми, 30 çăмарта, В. Константинов — 50 литр сĕт, Степанова — 30 литр сĕт, Архипова 20 литр сĕт пама пулчĕç.

«Цивильстрой» колхоз пуçарăвне ырласа, колхоз Хĕрлĕ Çар валли 2 ĕне, пĕр сысна, 10 чăх самăртма пулчĕ. Кунсăр пуçне колхозниксем хушнипе колхоз оборона фондне çĕнĕрен 700 çăмарта, 200 литр сĕт парать. Колхозниксем çĕнĕ çул ячĕпе боецсене валли парнелĕх посылкăпа 35 кг. сухари, 30 тетрадь, 42 конверт, 35 карандаш, 20 перо, 15 тенкĕ укçа пухрĕç. Парнесене йĕркелесе яма комисси уйăрчĕç тата ăна ку ĕçе халех тума хушрĕç.

Уйăхри плана ытлашшипех тултарнă

Сталин юлташăн Октябрь уявĕ кунĕсенчи сăмахĕсем кашни ĕçсыннине çĕнĕ çитĕнўсем тума хавхалантарчĕç. Иртнĕ уйăхсенче начартарах ĕçлекен предприятисемпе фабрикăсем халь лайăхрах ĕçлеме пуçларĕç, хăйсен производствине вăрçă вăхăтне тивĕçлĕ пек çĕнетсе урăхлатрĕç.

Шупашкарти макарон туса кăларакан фабрикăри коллектив, Сталин юлташ чĕнсе калани çине ответлесе, производствăри ĕçе чылаях лайăхлатрĕ. Иртнĕ уйăхсенче фабрика производствăллă плана тултарайман пулсан, декабрĕн 24-мĕшĕнче уйăхри плана ытлашшипех тултарнă. Çакăн пек çитĕнĕве коллектив кулленхи ĕçе лайăх организациленипе тата рабочисем хушшинчи социализмлă ăмăртăва вăйлатса пынипе тума пултарнă. Фабрикăра плана тултарассишĕн тăрăшса ĕçлекен стахановецсен йышĕ ўссех пырать. Макарон типĕтекен цехри вальцовщиксем Сусаревпа Иванов юлташсем кашни кун икшер норма тултарса ĕçлеççĕ. Гурьев, Матвеев, Яковлева тата Данилова упаковщиксем нормăсене 150—160 процент таран тултараççĕ. Фабрикăри мастерсем тепĕр чухне хăйсем тăвакан ĕçсемпех лăпланса лармаççĕ. Волковăпа Денисова мастерсене цехра час-часах чуста йăвалакан ĕçре курма пулать.

Çак кунсенче пĕр сменăра прессовщица пулман. Кунта ĕнтĕ пĕр çын çитмен пирки пысăк чăрмав пулма пултарнă. Макарон типĕтекен цех бригадирĕ Борисова юлташ хăйĕн сменинчи ĕçе пĕтерсен, тата тепĕр сменăна прессовщица вырăнне ĕçлеме юлать. Çакăн пек тĕслĕхсем кунта татах та пур.

Фабрикăри рабочисем декабрь уйăхĕн планне тултарнипех лăпланса лармаççĕ. Вĕсем халь çĕнĕ çулччен апатсимĕç продукцине ытларах туса кăларассишĕн тăрăшса ĕçлеççĕ.

Н. ЮМАНГАЙ.

Шăхасан шкулĕнчи çамрăк патриотсем

Германи фашизмĕ ачасен чи хаяр тăшманĕ. Пирĕн ачасен чĕрисем фашизма курайманлăхпа çунаççĕ. Тăшмана хăвăртрах çапса аркатас ĕçре паттăр Хĕрлĕ Çара кашни ача пулăшса пыма тăрăшать. Шкулта укçа-тенкĕ пухас ĕç кунран-кунах анлăн сарăлса пырать. Кунсăр пуçне кашни вĕренекен ача пушă вăхăтсенче колхоза ĕçлеме тухать. 7-мĕш «А» класра вĕренекен Л. Куропаткин 12 сехетрен пуçласа касченех сысна ферминче ĕçлет. Çуллахи каникулра унта ĕçлесе вăл 115 ĕçкунĕ тунă. Вăл, çамрăк пулин те, лайăх ĕçлет, лайăх вĕренет. Унăн ашшĕ фронтра тăшмансене хирĕç çапăçать.

— Манăн атте фронта каяччан 2 çул хушши колхозра бригадир пулса ĕçлерĕ. Эпĕ шансах тăратăп, манăн атте фронтра та тăшмана хирĕç арăслан пек вăйлăн çапăçĕ. Эпĕ хам кунта ĕçлетĕп, аттесене мĕн вăй çитнĕ таран пулăшатăп. Юнĕçен фашистсене, урнă йытăсене часрах çĕмĕресчĕ,— тет вăл.

И. Николаев колхозри лашасене пăхать. Вăл 13 çулти ача. Колхоз лашисене юратса пăхать. Хĕрлĕ Çар валли ятарласах пĕр тиха çитĕнтерме ĕмĕтленет.

А. ОРЛОВ.

Ответлă редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн — 0—67, редактор заместителĕн — 3—97, редакци секретарĕн — 4—40, пропаганда пайĕн — 4—97, парти пурнăç пайĕн — 7—97, ялхуçалăхĕпе промышленность пайĕсен — 0—88, çырусемпе рабселькорсен пайĕн — 2—30, дежурнăйăн — 6—23, «Ленин çулĕпе» журналăн — 0—85, издательство конторин—0—23.

НТ 7391 Гор. Чебоксары, типография № 1 Управления издательств и полиграфии при СНК ЧАССР. Заказ № 651. Ф 6. 58/ 84 п. л.